
“EDUCAȚIA OMULUI MODERN ESTE CONSIDERATĂ INTR-UN NUMĂR MARE DE ȚĂRI CA O PROBLEMĂ DE MARE DIFICULTATE ȘI IN TOATE, FĂRĂ EXCEPȚIE, CA O SARCINĂ DE MARE IMPORTANȚĂ”

EDGAR FAURE « A INVĂȚA SĂ FII »
Raport asupra situației educației in lume,
realizat din însărcinarea UNESCO- 1972

**DESPRE
CUM SE ELABOREAZĂ
SE APLICĂ ȘI SE VALORIFICĂ
UN TEST PREDICTIV**

Contents

1. ELABORAREA UNUI TEST PREDICTIV	3
2. CALITĂȚILE UNUI TEST PREDICTIV	4
A. VALIDITATEA	4
B. FIDELITATEA	4
C. REPREZENTATIVITATEA	4
D. PUTEREA DE DISCRIMINARE	4
E. APLICABILITATEA	4
3. ȘAPTE REGULI PENTRU APLICAREA UNUI TEST PREDICTIV	5
4. PROIECTAREA PROGRAMELOR COMPENSATORII	5
5. 5 REGULI DE URMAT PENTRU PROIECTAREA SI REALIZAREA	6
PROGRAMELOR COMPENSATORII	6
6. ALTE 10 REGULI DE URMAT	7
PENTRU ORGANIZAREA SI DESFASURAREA	7
PROGRAMELOR DE IMBOGATIRE	7
7. CONCLUZII	8
8. BIBLIOGRAFIE	8

1. ELABORAREA UNUI TEST PREDICTIV

Orice educator, conștient de rolul și importanța misiunii sale, dorește să realizeze o instruire eficientă. A instrui eficient înseamnă :

1. a diagnostica exact starea inițială a instruirii
2. a proiecta și realiza activități de învățare în clasă
3. a evalua sistematic progresul instruirii
4. a-i învăța pe elevi să învețe independent

Calitatea unei învățări noi depinde de calitatea învățărilor anterioare și de nivelul motivațional. De aici, se poate deduce un principiu elementar : dacă la un moment dat vrem să continuăm instruirea unui elev, trebuie să știm exact ce știe să facă elevul până în acel moment.

Altfel spus, în fiecare elev trebuie să vedem rezultatul unei istorii instrucționale pe parcursul căreia el a achiziționat mai multe sau mai puține informații din domeniul disciplinei pe care o predăm, precum și capacități de a opera cu aceste informații ;

calitatea acestor achiziții condiționează calitatea și eficiența instruirii ce va urma. Educatorul care acceptă aceste adevăruri se vede obligat ca înainte de a declanșa un nou proces instructiv-educativ să examineze minuțios starea inițială a pregătirii celor care învață și capacitatea lor de învățare.

Aceasta presupune :

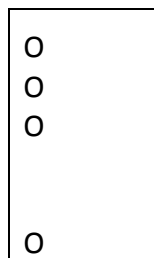
1. să determine precis obiectivele materiei anterior parcurse de elev ;
2. să elaboreze, să aplice și să examineze detaliat rezultatele unui test predictiv ;
3. să stabilească programe compensatorii.

Testul predictiv înseamnă un test inițial – aplicat la începutul unei noi etape de instruire pentru a identifica nivelul de realizare a obiectivelor studiului într-o etapă anterioară, riguros delimitată și lacunele intervenite în pregătirea fiecărui elev al clasei pe parcursul instruirii sau ulterior.

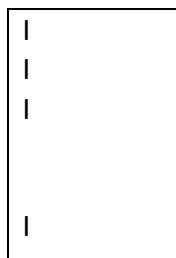
Lista de obiective terminale constituie baza derivării itemilor (problemelor) care alcătuiesc testul predictiv. Regula simplă de elaborare a unui test predictiv este următoarea :

Pentru fiecare obiectiv terminal trebuie elaborat un item, care verifică realizarea sau nerealizarea acestuia la un nivel de performanță suficient pentru ca elevul să poată continua adecvat instruirea.

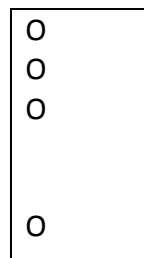
Schema derivării itemilor este următoarea :

Obiectivele ciclului de Instruire anterior

TESTUL PREDICTIV

Ciclul nou de instruire

Se observă că , deși baza testului predictiv o constituie obiectivele instruirii deja desfășurate, în elaborarea sa trebuie ținut seama și de ceea ce urmează să învețe elevii.

Numai în acest fel se pot stabili performanțe minimal acceptabile în raport cu care se va aprecia reușita sau nereușita elevilor și în baza cărora se anticipează posibilitatea sau imposibilitatea continuării instruirii în ritmul impus de parcurgerea programei de învățământ.

2. CALITĂȚILE UNUI TEST PREDICTIV

Ce calități trebuie să întrunească un test predictiv pentru a putea fi considerat « bun și folositor » ?

Întă inventarul celor mai importante :

A. VALIDITATEA

Un test este valid dacă și numai dacă este astfel construit încât măsoară exact ceea ce trebuie să măsoare. Un test docimologic nu este valid dacă itemii care îl compun nu acoperă întregul câmp de probleme care interesează măsurarea sau acoperă un câmp de probleme mai vast decât interesează. Validitatea predictivă a testului inițial este asigurată dacă acesta este astfel construit încât poate indica în ce fel se poate continua în viitor instruirea fiecăruia dintre cei care au fost testați.

B. FIDELITATEA

Un test docimologic este fidel dacă și numai dacă aplicat în situații analoge sau identice, conduce spre rezultate analoge sau identice. Un test predictiv nu este fidel dacă aplicat la doi elevi cu aceleași lacune în instruire, le evidențiază numai la unul dintre ei. Fidelitatea unui test nu poate fi niciodată absolută (100%), fiind admisibilă o anumită “abatere standard”, dar infidelitatea unui test nu trebuie să depășească niciodată 2,5-3%; un test accentuat infidel este, prin definiție, invalid.

C. REPREZENTATIVITATEA

Un test docimologic este reprezentativ dacă « acoperă » un câmp cât mai larg de cunoștințe sau capacități din domeniul de instruire pentru care a fost elaborat ; un test predictiv nu poate fi considerat reprezentativ dacă verifică doar părți sau elemente ale materiei anterior studiate și nu esențialul întregii materii parcurse.

D. PUTEREA DE DISCRIMINARE

Un test predictiv este eficient dacă identifică exact nivelul de performanță de care este capabil și toate lacunele esențiale care au intervenit în instruirea anterioară a elevului. Gradul scăzut de discriminare al unui test inițial reduce corespunzător capacitatea lui predictivă.

E. APLICABILITATEA

Un test predictiv este aplicabil dacă și numai dacă oferă date utile atât elevului cât și educatorului, asigurând un feed-back diferențial. Un test predictiv este inaplicabil dacă nu oferă datele necesare diagnosticului și remedierii.

3. ȘAPTE REGULI PENTRU APLICAREA UNUI TEST PREDICTIV**Regula nr.1**

Înainte de a aplica un test predictiv unei clase avem obligația de a face elevilor cunoscute obiectivele pe care le urmărim ;

Regula nr.2

Insistam, pe un ton adecvat, că nu dorim să-i prindem pe elevi nepregătiți, că nu vom nota în catalog rezultatele și nici nu ne vom forma o impresie definitivă asupra potențialului lor de învățare ;

Regula nr.3

Asigurăm un climat de muncă nestresant, prevenim emoția exagerată manifestată de unii elevi, dar nu-i sprijinim pe nici unul, în nici un fel, în depășirea dificultăților pe care le ridică testul însuși ;

Regula nr.4

Stabilim o limită de timp pentru rezolvarea testului, o respectăm cu strictețe, dar notăm numele elevilor care ar fi putut să rezolve testul într-un timp mai mare decât cel stabilit, precum și pe acela al elevilor care rezolvă testul într-un timp mai scurt ;

Regula nr.5

Corectăm imediat testul predictiv împreună cu elevii folosind o grilă pregătită din timp sau un elev - proctor (elev care rezolvă perfect înaintea altora testul și care poate fi transformat în grilă de corectare)

Regula nr.6

Lăsăm timp elevilor să-și examineze erorile după confruntarea cu grila, dar apoi strângem testele completate și examinăm acasă cu maximum de atenție fiecare test în parte ;

Regula nr.7

Stabilim împreună cu elevii că vor avea nevoie de un caiet suplimentar pentru « exerciții compensatorii » pe care îl vor purta la fiecare oră de curs la ei ; profesorul va avea și el acest caiet, în care va nota datele testului predictiv, proiectele programelor compensatorii și va urmări, oră de oră, ameliorările care se vor produce în comportamentul de învățare al elevilor.

4. PROIECTAREA PROGRAMELOR COMPENSATORII

Un prim pas pentru proiectarea acestora îl constituie identificarea criteriilor de diferențiere a instruirii, în vederea optimizării continue a performanțelor de învățare ale fiecărui elev. Instruirea diferențiată se poate practica în trei forme :

- în cadrul programelor compensatorii
- în timpul învățării dirijate în clasă
- în cadrul studiului individual

Cum se pot valorifica rezultatele testelor predictive, pentru a practica instruirea diferențiată în cadrul unor programe compensatorii ?

În ambele situații de mai sus – dar cu precădere în cea de-a doua – se impune apelul la programe compensatorii – de recuperare și de îmbogățire.

PROGRAMELE COMPENSATORII sunt programe de instruire suplimentară, desfășurate simultan cu procesul de învățământ, în vederea atingerii sau depășirii standardelor de performanță solicitate de programele școlare. Acestea pot fi :

- **Programe de recuperare** : programe suplimentare destinate elevilor cu lacune esențiale în instruirea anterioară, organizate în vederea atingerii performanțelor minimal acceptabile, desfășurate sub forma de meditații ;
- **Programe de îmbogățire**: programe suplimentare destinate elevilor capabili de performanțe superioare standardelor prevăzute de programa școlară, desfășurate sub forma de consultații menite să îndrume în pregătirea pentru concursurile școlare

5. 5 REGULI DE URMAT PENTRU PROIECTAREA ȘI REALIZAREA PROGRAMELOR COMPENSATORII

Regula nr.1

Acordați prioritate proiectării, organizării și desfășurării programelor de recuperare de la fiecare clasă la care predați :

- a) trecând cât mai rapid cu putință la desfășurarea lor ;
- b) afectând întregul timp de care dispuneți dumneavoastră și elevii respectivi ;
- c) considerându-l obligația dumneavoastră elementară și o stringență pentru elevi

Regula nr.2

Scopul principal în care organizați programe de recuperare este acela de a anula lacunele intervenite în pregătirea elevilor .

Regula nr.3

Nu mențineți la programul de recuperare un elev care a recuperat în întregime materia și este capabil să înainteze adecvat în instruirea pe care o parcurge în clasă.

Regula nr.4

Solicitați elevii să realizeze la programul de recuperare numai obiective pedagogice și sarcini care :

- acoperă lacunele identificate cu prilejul evaluării predictive și al evaluărilor formative de progres ;
- privesc înlăturarea dificultăților, inconsecvențelor, achizițiilor nesigure

Regula nr.5

Ajutați-i pe toți să reușească ! Dați dovadă de înțelegere ! Motivați învățarea ! Sugerați-le tuturor căi viabile de rezolvare ! Treziți tuturor participanților încrederea în ei înșiși ! Nu admonestați niciodată! Nu pedepsiți niciodată! Fiți cât mai politicoși, blând chiar! Comportați-vă cu elevii pe care îi chemați la recuperare ca și când ar fi proprii dumneavoastră copii. Lăudați (exagerat chiar !) pe cei care reușesc. Folosiți orice alte stimulente pozitive !

**6. ALTE 10 REGULI DE URMAT
PENTRU ORGANIZAREA SI DESFASURAREA
PROGRAMELOR DE IMBOGATIRE**

Regula nr.1

Postulați că oricare dintre participanți ar putea depăși propria dumneavoastră competență !

Regula nr.2

Faceți-i pe toți să creadă că pot depăși propriile lor performanțe, ba chiar și pe cele ale căror idei le studiază !

Regula nr.3

Obligați-i pe toți să nu se lase învinși de dificultatea sarcinilor !

Regula nr.4

Furnizați întotdeauna sarcinile de învățare gândindu-le după dificultate !

Regula nr.5

Nu vă speriați că vă pierdeți autoritatea si recunoașteți cu sinceritate când elevii găsesc soluții mai ingenioase decât dumneavoastră. Sugerați-le să persevereze in a vă depăși !

Regula nr.6

Învățați-i să colaboreze dar să se și întreacă unul pe altul !

Regula nr.7

Nu folosiți alt stimulent decât dorința de a progresa mai rapid și de a obține performanțe excepționale.

Regula nr.8

Sugerați, fiecăruia in parte, in mod discret, că este capabil de performanțe extraordinare dacă va depune eforturi mai mari și se va concentra mai mult!

Regula nr.9

Nu permiteți nici un fel de discuții ironice între ei în legătură cu nereușitele temporare ale unora dintre participanți !

Regula nr.10

Oferiți celor capabili de performanțe superioare cât mai multă libertate de gândire și acțiune. Renunțați la « dădăceală ». Permiteți-le să aibă idei proprii si păreri personale, dar sugerați-le să le susțină numai după ce le-au verificat. Dacă manifestă conduite ce vi se par aberante, nu-i admonestați imediat, puneți-i in fața consecințelor pe care ieșirile lor le provoacă. Raportați-vă la copii capabili de performanțe superioare ca și când ei ar fi copii obișnuiți in restul activităților instructiv-educative, egali cu colegii lor, nu le admiteți atitudini și gesturi de superioritate față de ceilalți și sugerați-le că au obligația morală să-i sprijine pe cei care întâmpină dificultăți la învățatură.

Durata programelor recuperatorii trebuie să fie destul de scurtă, de maximum 3 săptămâni de la aplicarea testului, deoarece prea multe ore de meditații in afara orelor de la clasă , ar transforma procesul de învățământ, in ansamblul său, intr-o activitate prelungită și obositoare și pentru elev și pentru profesor. Dacă un profesor predă la 5-6 clase, el ar fi nevoit să adauge la fiecare dintre acestea, programele suplimentare respective, prelungindu-și eforturile. Se știe că efectul imediat al suprasolicitării dascălului îl constituie scăderea involuntară a randamentului muncii sale. Totodată s-ar ridica și problema timpului și spațiului de instruire, greu de găsit , mai ales la o școală care funcționează in două schimburi. De aceea, in aceste cazuri, recuperarea se

poate face și în cadrul orelor aflate la dispoziția profesorului, cu condiția să se lucreze diferențiat, atât cu elevii care prezintă lacune, cât și cu ceilalți elevi.

7. CONCLUZII

In concluzie, pentru ca un test predictiv să reflecte o instruire anterioară eficientă și pentru eliminarea unor programe de recuperare prea lungi, elevul trebuie învățat esențialul – în mod nemijlocit - în orele de clasă sau la programe de recuperare-îmbogățire. Aceasta implică efort suplimentar din partea educatorului pentru a proiecta activități, a imagina strategii didactice, jocuri didactice, fișe corective, recompense simbolice. Acest lucru este foarte util de realizat, mai ales pentru elevii claselor a VII-a și a VIII-a, la orele de limbă și literatură română. Este adevărat că dacă într-o școală această activitate este bine organizată, pe parcursul unui singur an școlar se poate realiza un stoc complet de instrumente pedagogice (proiecte, teste), astfel încât pentru anul școlar următor efortul de concepție se va diminua considerabil.

Scopul fundamental al aplicării unui test predictiv și al desfășurării unor programe de recuperare eficiente este ca elevul să nu ajungă în clase avansate cu lacune esențiale în cunoștințele sale.

8. BIBLIOGRAFIE

IOAN JINGA, ION NEGREȚ
"învățarea eficientă" ED. EDITIS, BUCUREȘTI, 1994